

ՆԱՄԱԿ

ԸՆԿ. ՍՏԱԼԻՆԻՆ

ՀՅՈՒՍԻՍԱՅԻՆ ԿՈՎԿԱՍԻ
ԳԵՈՐԳԵՎՍԿ ՇՐՋԱՆԻ
ՍՈՎԵՏՍԿԱԹՍ ՄՏԿ-Ի
ԳՈՐԾՈՒՆԵՑՈՒԹՅԱՆ ՇՐՋԱՆԻ
ԿՈՂՏՆՏԵՍՈՒՀԻՆԵՐԻՑ

ԲՈՒՆԱԿԱՆ ԿՈՒՍՇԵՐՁԿՈՄՆԵՐԻՆ
ՅԵՎ. ՄՏԿ-Ի ՔԱՂԱԲԱԺԻՆՆԵՐԻՆ

Խոշոր նշանակություն տալով Հյուսիսային Կովկասի Գեորգեվսկի ռայոնի Սովետական ՄՏԿ-ի գործունեության շրջանի կոլտնտեսուհիներին՝ ընկ. Ստալինին ուղղած նամակին, անհրաժեշտ է այս նամակը մշակել բոլոր կուս. բլիժներում, կոլտնտեսականների, կոլտնտեսուհիների, մենատնտեսուհիների ժողովներում, լիկկայաններում և քաղաքացիներում: Կազմակերպել հատուկ քաղ-որեր այս հարցը կոլտնտեսականների և մենատնտեսների շրջանում մասսայականացնելու համար:

Նամակի մասսայականացման հիմնական նպատակը պետք է լինի բարձրացնել կոլտնտեսուհիների, մենատնտեսուհիների արտադրական-քաղաքական ակտիվությունը, լայն չափերով նրանց մասնակից դարձնել զարնանացանի նախապատրաստական աշխատանքներին:

Տեղերում գործը կազմակերպել այնպես, վորպեսզի կոլտնտեսությունների արտադրական բերեղաները կազմակերպելիս վոչ մի աշխատունակ կին դուրս չմնա այդ բերեղաններից և նրանց լայն հնարավորություն տրվի աշխատանք կատարելու գյուղատնտեսության բոլոր բնագավառներում:

Տասնյակ հարյուրավոր հարվածային կոլտնտեսուհիներ մեծ դեր խաղացին 1933թ. գյուղատնտեսության պլանների կատարման գործում. սակայն նրանց

Խմբագիր Վ. Արամյան
Թարգմանիչ՝ Հ. Լեվոնյան
Մտադրի Ա. Տ.-Միսյան
Հանձնված է տպագրության 15 դեկտեմբերի 1933 թ.
Մտադրված է տպագրել 23 դեկտեմբերի 1933 թ.
Գլավի՝ 7796 (բ). Հրատ. № 158.
Պատվեր № 90. Տիպո 4000. 49,000 ապ. հո.

Կուսերադի տպարան. Յերեվան.

ղեկավար աշխատանքներում առաջադեռ խնդիրը
չափազանց անբավարար է: Մանրաժեշտ է, վորպես-
զի տեղերում կուսըրչկումները, ՄՏԿ-ի քաղաքա-
ները այս ուղղությամբ աշխատանք կատարեն ավելի
լայն չափերով, ավելի վստահորեն առաջադեռ լավա-
գույն հարվածային կոլտնտեսուհիներին—կուսակ-
ցական, խորհրդային, կոլտնտեսային, կոոպերատիվ
ղեկավար աշխատանքներում. ոգնել նրանց—ոժան-
դակել, ստեղծել նրանց աշխատանքների համար ան-
հրաժեշտ պայմաններ:

Այս նամակի մշակման ընթացքում անհրաժեշտ
է ուժեղացնել աշխատանքը տեղերում՝ կանանց ան-
գրագիտությունն իսպառ վերացնելու համար. տեղե-
րում կազմակերպել կուլտ. արշավ՝ ընդգրկելու վողջ
անգրագետ-կիսագրագետ կանանց լիկկայաններում,
կիսագրագետների դպրոցներում. ընդգրկել նրանց՝
շրջաններում կազմակերպված ագրո-գոո-դասըն-
թացներում, խմբակներում: Կոնկրետ միջոցառում-
ներով բարելավել կոլտնտեսուհիների, մենատնտե-
սուհիների կուլտուր-կենցաղային սպասարկման
գործը: Կոլտնտեսային ակումբների, մանկամսուր-
ների, մանկապարտեզների շենքերը վերանորոգել,
կահավորել, տաքացնել, բարելավել սանիտարական
դրությունը, պահպանել պահանջվող մաքրությունը:
Լայնածավալ աշխատանք կատարել կոլտնտեսու-
թյուններում ունենալու չոր, մաքուր, լուսավոր
բնակարաններ, ստեղծելու կոլտնտեսականների և
կոլտնտեսուհիների համար կուլտուրական բարե-
կեցիկ կյանք:

Հայաստանի Կոմ. կուսակցության

Կենտրոնական կոմիտե:

11-26-68 Գ. ԲԱՆԻՍՏ

ՄԵՐ ԹԱՆԳԱԳԻՆ ԲԱՐԵԿԱՄ,
ԸՆԿԵՐ ՍՏԱԼԻՆ

Մեր նամակի առաջին տողերում ուղղում ենք
Ձեզ մեր խոնարհ բարևները, ինչպես նաև ջերմ վող-
ջուն բուրժուական կուսակցության վողջ Կենտրո-
նական կոմիտեին:

Հաղորդում ենք Ձեզ, վոր մեր ՄՏԿ-ի տասնմեկ
կոլտնտեսությունները բոլորն էլ հաջողությամբ
վերջացրին դաշտային աշխատանքները: Փամանա-
կին հնձեցինք և կալեսցինք հացը, կատարեցինք պե-
տության հացահանձնումները և ՄՏԿ-ի բնավճարը,
վերջացրինք աշնանացանը պլանի գերակատարումով:
Արդեն հաշվել ենք, թե ինչքան յեկամուտ է ընկնում
աշխուրին, և որերս կձեռնարկենք հացահատիկը բա-
ժանելու:

Այդ առթիվ յերեկ մեզ մոտ մեծ տոնախմբու-
թյուն էր: Մենք ուրախ ու զվարթ տոնեցինք կոլ-
տնտեսական ագնիվ աշխատանքի ավարտումը, աշ-
խատանք, վորի արդյունքները շատ լավ են: Յեկ
մենք, կանայքս, մեր մեջ վորոշեցինք Ձեզ գրել մեր
կոլտնտեսական վարք ու բարքից, առանձնապես
մեր՝ կանանց վիճակից, թե ինչպես նա փոխվում է
բոլորի աչքի առաջ:

Մենք մեր ժողովներում և գրույցներում քննել ենք Ձեր ճառը հարվածային կոլանտեսականների համագումարում, փորտեղ Դուք խոսեցիք նաև մեր՝ կոլանտեսուկներին մասին: Դուք ասացիք, փոր կինը կոլանտեսություններում մեծ ուժ է, փոր կոլանտեսությունները մեզ հնարավորություն են տվել հավասարվել տղամարդկանց և փոր մենք, կանայքս, պետք է պահպանենք կոլանտեսությունները և ամուր կպչենք նրանցից: Դա իսկ և իսկ ճշմարիտ է: Հենց այդպես էլ է: Կոլանտեսությունները մեզ ինքնուրույն մարդ են դարձրել, իսկ մինչ այդ մենք լուկ կինարմատ եյինք: Իզուր չեր, փոր մեզ կինարմատ եյին կոչում: Մենք մեր ամբողջ կյանքում, ծնվելուց միջև մահը, կրկնակի հպատակության մեջ եյինք և սեփական ձայն չունեյինք: Մենք տղամարդուց փոչ թե քիչ, այլ շատ եյինք աշխատում, իսկ տերը տղամարդն էր, փոչ թե կինը: Տղամարդն ինքն ճնշման յեմ տակալի ադհառության մեջ եր գտնվում, իսկ կինը կրկնապահի: Բայց յեկավ իսկական կյանքն ապել գյուղացի կնոջ համար: Այդ կյանքն մեզ սվին կոյսնեստություններ:

Վերցնենք մի փոքր որինակ: Առաջ գյուղում այսպիսի մի սովորություն կար. ծեծում եյին կանանց: Քիչ գյուղացի կար, փոր իր կնոջը չեր ծեծում: Հարբում է, փորեն դժբախտության է հանդիպում, կամ թե պարզապես բարկանում է գյուղացին, և սկսում է ծեծել կնոջը: Կար գյուղացի, փոր կովին ափսոսում էր խփել, իսկ կնոջը ծեծում էր:

Նույնիսկ հեղափոխությունից հետո կանանց ծեծելը չդադարեց գյուղում, թեև որենքով արգելվում էր: Ավելի քիչ եյին ծեծում, փոչ այնքան աշկարա, բայց և այնպես ծեծում եյին: Ճիշտ է, բողոքելու տեղ կար, կարելի յեր ծեծողի դատաստանը տեսնել և նույնիսկ բաժանվել նրանից: Բայց ով տրամադրություն ուներ սկանդալ բարձրացնել: Ամուսնուցդ, ավելի ճիշտ՝ նրա տնտեսությունից հեռանալու տեղ չունես, մենակ կնոջ համար դժվար էր առանց տղամարդու տնտեսություն վարել: Տնտեսությունն ստիպում էր համբերել ամեն ինչի, այդ թվում նաև ծեծի:

Իսկ հիմա, ուր է կորել հիմա կնոջ ծեծելու սովորությունը: Կար այդպիսի սովորություն, բայց էլ չկա: Արդեն յերեք տարի մենք չենք իմացել այնպիսի դեպք, փոր փորեն տեղ մարդը կնոջը խփի: Ամուսինները շատ ավելի քաղաքավարի յեն դարձել: Կինն ինքն էլ աշխոր է վաստակում, ինքն էլ այդ աշխորի դիմաց յեկամուտ է ստանում: Տնտեսապես, յեթե ասենք, փոչ թե կինն է ամուսնուց կախված, այլ ավելի շուտ՝ ամուսինը կնոջից, փորովհետև նա կարիք ունի, փոր կինը նրա շորերը լվանա և կարկատի: Ել ի՞նչպես նա կհամարձակվի խփել նրան: Ձե՞ փոր կինը կթքի նրա վրա և կհեռանա: Նրանց այժմ իրար է կապում փոչ թե տաժանակիր տնտեսությունը, այլ համատեղ ընտանեկան կյանքը և յերեխաները: Այն էլ պետք է ասել, փոր յերեխաներն ավելի շատ մորից են կախված: Յեթե մայրն աշխատում է բրիգադում, ապա յերեխաները պահվում են մանկամսուրներում և մանկահրապարակ-

ներում: Կի՞նք հիմա բոլոր գծերով միանգամայն ինքնու-
րույն մարդ ե՞ս:

Մի գուցե, ընկ. Սալիկ, այս մեր կանանց խն-
դիրները Ձեզ մանրութիւններ թվան, բայց դրանցից
եր գոյացել մեր դառն վիճակը: Մենք բոլորս դեռ
հիշում ենք այդ վիճակը, չենք մոռացել:

ՀԻՄԱ. ՄԵՐ ԱԶՔԵՐԸ ԲԱՅՎԵԼ ԵՆ

Մենք չենք մոռացել նաև այն, վոր կանայք
մեծ մասամբ հաճախ դեմ էյին կոլտնտեսություն-
ներին: Մենք չէյինք հասկանում, թե ո՞ր ե մեզ ա-
ռաջնորդում կուսակցությունը և դեպի ո՞ր ե մղում:
Ինչ մեղքներս թագցնենք, տղամարդկանց ավելի
հեշտ եր համոզել կոլտնտեսությունների համար,
քան կանանց:

Իհարկե, այն ժամանակ ել կանանց մեջ ակտի-
վիստներ կային, վորոնք գնում էյին առաջին շարքե-
րում: Հենց որինակ՝ Գուլյենկո Նաստասյան, Պաւլովա
Յեվդոկիան, Շուրխովա Կատերինան: Նրանք կուեկ-
տիվացման ժամանակ իբրև կարմիր հարսնախոս
ընթացում էյին մեր ստանիցայում և ագիտացիա
մղում կոլտնտեսության ոգտին: Պատահում եր,
վոր տղամարդուն համոզում էյին, իսկ կինը համա-
ռում եր: «Այ քեզ բան,—ասում եր Գուլյենկոն,—այդ
ինչ ե, գարշելի կինարմատ, բարիքի՞ցդ ես փախ-
չում»: «Ձեմ ուզում,—պատասխանում եր նա,—
մեկ վերմակի տակ քնել կոլտնտեսությունում և
մեկ ամանից ճաշ ուտել: Մի գուցե ինձ խմորեղեն ե
դուր գալիս, իսկ կոլտնտեսությունում մենակ բորձ
ե լինում»:

Այդ կուլակներն էյին այն ժամանակ այդպիսի
ագիտացիա մղում, թե կոլտնտեսությունում բո-
լորը մեկ ամանից ճաշ կուտեն և մեկ վերմակի տակ
կպանեն, վերմակն ել 70 արշին ե: Ուղղակի հիմա-
րություն եր, բայց և այնպես շատերն էյին կրկնում:
Պատահում եր, վոր Գուլյենկոն թքում եր և հեռանում:
Հետո ելի ու ելի յեր համոզում: Այնուամենայնիվ
կուլակներին չսեցինք և կոլտնտեսություն մտանք:

Բայց կոլտնտեսություն մտնելուց հետո ել իս-
կույն չսկսեցինք ագնվորեն աշխատել, այլ դեռ ու
դեռ էյինք նայում ևսկանջ դնում կուլակների փսիւր-
սութին: Բեկումը շատ ուժեղ եր, մեկ անգամից
չվարժվեցինք: Յեվ դարձյալ կինն եր, վոր նախ հետևից
եր գնում: Աշխատանքի չէյինք գնում և ընդհան-
րապես լավ չէյինք աշխատում: Բայց և այնպես մեր
կոլտնտեսությունները հետզհետե ամրացան, և մենք
ավելի ու ավելի համոզվեցինք, վոր կոլտնտեսությու-
նում ավելի լավ ե ապրել և աշխատել:

Թշնամին այդ ժամանակ նույնպես քնած չեր:
Տեսնելով, վոր կոլտնտեսություններն ամրանում են,
վոր կործանվում ե ամեն ինչ դեպի հինը շուռ տալու
կուլակային մտադրությունը, նրանք վորոշեցին կոլ-
տնտեսությունների դեմ ներսից պայքարել: Սաբո-
տաժ կազմակերպեցին, վորի մասին գիտե ամբողջ
յերկիրը: Կուլակները և կոլտնտեսությունների վատ
դեկավարները մեր անփութության շնորհիվ անցյալ
տարի դանդաղեցրին հացամթերումը, ահագին կո-
րուստներ թույլ տվինք բերքահավաքի ժամանակ, իսկ
շատերին մղեցինք դեպի գողություն և հափշտակու-
թյուն: Այդպես ել քաջ տվին բերքի մեծ մասը: Բայց
այդ սաբոտաժ հենց կուլակների գլխին շուռ յեկավ:

Մենք տեսանք, թե բանն ուր է գնում, վոր այդպես շարունակելով զժամանակության զուրը կհասնենք, և ուշքի չեկանք: Մկեցինք պոկոտել կուլաղային արմատները կոլանտեսություններից և ստանիցաներից, կուսակցությունը մեզ ոգնեց թարմացնելու ղեկավարությունը, ձիգ տվինք կարգապահությունը:

Զմուռնը մեզ մոտ քաղբաժին չեկավ: Յեվ այդ ժամանակ միայն մենք տեսանք, թե ինչ բան է կոլանտեսությունների իսկական ղեկավարությունը: Առաջին հերթին քաղբաժինը սիրտ տվեց և բարձրացրեց առաջավորներին, հարվածայիններին և ակտիվիստներին: Յուրաքանչյուրի հետ առանձին խոսակցություն ունեցավ, լսեց յուրաքանչյուրի թաղուն միտքը և սերտորեն համախմբեց բոլոր ազնիվ կոլանտեսականներին:

Քաղբաժինը մեծ աշխատանք տարավ կանանց մեջ: Մենք ունենք քաղբաժնի մի կին-աշխատող՝ ընկ. Յերմակովա Պոլինա Մակսիմովնա, հոգի կին է: Նա կարողացավ արթնացնել կոլանտեսության բոլոր կանանց և տանել իր հետևից: Կանայք այժմ պաշտան տեղ են գրավել մեք կոլսնեստություններում: Բավական է ասել, վոր 350 պարզեատրված հարվածայիններից 150-ը տղամարդիկ են և 200-ը կանայք: Այդ բոլոր հարվածայինները չեն, այլ միայն լավագույններից լավագույնները: Նրանք աշխատանքի տիպարներ են ցույց տվել արտադրության մեջ, նաև ակտիվիստ հասարակական աշխատողներ են: Նրանց մեջ, ուրեմն, կեսից ավելին կանայք են: Մեզ մոտ կանայք մեծ մասնակցություն են ունենում կոլանտեսության բոլոր գործերում: Այժմ մեզ մոտ կան տրակտորիստ կանայք, կոմբայնավար կանայք, այն էլ վոչ թե վատ,

այլ լավ կոմբայնավարներ մեր ստանիցայի աղջիկներից, ինչպես, որինակ, Ջեոնիկովա Մանան և Կուրյաշեվա Մարիան: Կան բրիգադիր, հաշվետու, վարչության անդամ կանայք:

Ամենուրեք կանայք գլուխ են հանում տղամարդկանց հետ համահավասար կամ նրանցից էլ լավ: Կոլանտեսությունում չկա այնպիսի մի աշխատանք, Կոլանտեսություն ղեկավարելուց սկսած մինչև հերկանելը, չկա այնպիսի աշխատանք, վորը կինը չկարողանա գլուխ հանել:

Ի՞նչպես հիշես այն ժամանակները, յերբ կանայք չգիտեցին, թե վորտեղ է գտնվում ստանիցայի վարչության զուրը, վախենում էին մոտենալ ստանիցայի ատամանին: Մի՞թե կինն այն ժամանակ հետաքրքրվում էր հասարակական գործերով: «Ոչախից մինչև տան շեմքը, այդ է կնիկա ճանապարհը», — ասում է հին առածը: Այդպես էլ էր: Կինարմատը գիտեր միայն անասունները, ամանները, խանձարուրը և տնտեսության տաժանակիր աշխատանքը: Գիտեր նաև յեկեղեցու ճանապարհը, ամուսնու ծեծերը և կեսրոջ հայհոյանքը: Կոլանտեսության գալուստով այդ ժամանակները կորան անվերադարձ կերպով: Այժմ կինը թափանցում է վոչ միայն կոլանտեսական, այլև պետական գործերի մեջ: Կինը տղամարդու հետ համահավասար կանգնում է իշխանության գլուխը: Մեզ մոտ 2 գյուղխորհուրդ կա: Գյուղխորհրդի 58 անդամներից 26-ը կանայք են: 5 կոլանտեսուհի գյուղխորհուրդների նախագահության անդամ են, իսկ Ասոլյարովա Յեվգոնիան շրջգործկոմի նախագահության անդամ է:

Ահա թե յերբ գյուղում իրավորժվեցին մեր մեծ

ուսուցիչ Վլադիմիր Իլիչ Լենինի այն խոսքերը, թե
յուրաքանչյուր խոհարարուհի կհարողանա պետու-
թյուն կառավարել:

Կոլտնտեսուհի կանայք այժմ պակաս գրագետ
չեն տղամարդկանցից: Այ, որինակ, Յեվդոկիա Պա-
կովան գրագետ է, իսկ ամուսինը, Պյոտր Պաշկովը
անգրագետ: Առաջ այդպես չէր լինում: Առաջ, պա-
տահում էր, դժվար էր գյուղում գրագետ կին ճարել,
իսկ այժմ արդեն դժվար թե անգրագետ կին ճարվի:
Մեր գրագիտությունը թեև այնքան էլ մեծ չէ,
բայց և այնպես տղամարդկանցից վատ չենք կա-
րողանում գրել ու կարդալ: Ել չենք խոսում ջա-
հենների մասին: Ջահենների համար ուզած ուսմուն-
քի ճանապարհը բաց է թե դպրոցներում, թե տեխ-
նիկումներում, թե համալսարաններում: Հիմա բո-
լոր յերեխաներն են սովորում, իսկ առաջ միայն մի
քանի աղջիկ էլին դպրոց գնում, իսկ մեծ մասն
անգրագետ էր մնում ամբողջ կյանքում:

Այս բոլորից հետո ի՞նչպես չկաշենք կոլտնտե-
սությունից: Մենք, ընկ. Սալիև, հիշում ենք Ձեր խոս-
քերը և աչքի լույսի պես ենք պահում կոլտնտեսու-
թյունը: Այժմ արդեն մենք հասկացել ենք, թե ո՛ւր են
սանում մեզ կոլսնեստրյունները յեվ ի՞նչ են նշանակում
մեզ համար:

Դուք, ընկ. Սալիև, բարձր եք կանգնած, հեռուն
եք տեսնում: Դուք մեզնից առաջ գիտեյիք, վոր կոլ-
տնտեսություններն ուրախ կյանք կտան աշխատա-
վոր գյուղացիությանը և ամենից առաջ կնո՞ջ գեղջ-
կուհուն: Մենք այդ մեկ անգամից չհասկացանք,
բայց կուսակցությունը հաստատուն ձեռքով մեզ
դեպի ճիշտ ճանապարհն առաջնորդեց: Այժմ ար-

դեն սեր աչները բացված են աշխարհի վրա: Դրա համար
Ձեզ, մեծ կուսակցության առաջնորդից, մենք հղում
ենք մեր կոլտնտեսական շնորհակալությունը:

ՍՅՍ ՏԱՐԻ ՄԵՁ ՄՈՏ ԱՄԵՆ ՀՍՐՑՈՒՄ
ԲԵԿՈՒՄ ԿԱ ԴԵՊԻ ԼԱՎՐ

Իսկ այժմ լսեցեք, թե ինչ ձեռք բերինք մենք
այս տարի: Միք մոռանա, ընկ. Սալիև, վոր անցյալ
տարին մեզ համար ծանր տարի չէր, վոր ձմեռը մի-
այն քաղաքների գալով մենք վերացրինք կուլակային
սարսափը և լողերին ստիպեցինք աշխատել:

Մենք այս տարի հավաքեցինք 16,705 հեկտար
դանազան կուլտուրաների բերքը: Ձի կարելի ասել,
թե բերքը շատ բարձր էր, բայց և այնպես շատ բարձր
էր անցյալ տարվանից: Համեմատել անգամ չի կա-
րելի: Մեր հողը նույնն էր, միջոցներն էլ նույնը, քար-
շող ուժը նույնիսկ քիչ էր անցյալ տարվանից, բայց
փոխվել էր մեր աշխատանքը, յեվ իսկույն փոխվեց բե-
րը: Անցյալ տարի մենք պետությանը հանձնեցինք
23,700 ցենտներ հացահատիկ, իսկ այս տարի՝
56,618 ցենտներ: Անցյալ տարի մեզ աշխորին ըն-
կավ մի կոլտնտեսությունում 2, մյուսում՝ 1 կիլո:
Պետությունը միքանի կոլտնտեսությունների ոգնեց
սերմացուով, անասնակերով և նույնիսկ պարենով:
Այժմ մենք սերմացուով և անասնակերով լիովին ա-
պահովված ենք, և մեկ աշխորին ընկնում է 5 կիլո ու
100 գրամ: Առանձին կոլտնտեսություններում աշխո-
րին 5 կիլոյից շատ ավելի յե ընկնում: «Պորեդա» կոլ-
տնտեսությունը, որինակի համար, աշխորին տալիս է
6 կիլո, Կալինինի անվան կոլտնտեսությունը՝ նույն-
պես 6 կիլո, «Շիրոկիյ պուտ»-ը՝ 7 կիլո, «Ջուդելի» կոլ-
տնտեսությունը՝ 7,7 կ., «Սորեվնովանին»-ն՝ 11 կիլո:

Ինչպես տեսնում եք, մեր ՄՏԿ-ի փոշ բոլոր կո-
տնտեսություններն են միատեսակ ստանում: Վոշ
բոլորն են միատեսակ աշխատել, փոշ բոլորին է մի-
ատեսակ բերք յեղել: Բայց ինչքան ենք մենք առաջ
գնացել անցյալ տարվանից, յերբ ստիպված եյինք
պարենային վարկ ստանալ պետությունից: Յերեմ
անգամ ավելի հաց հանձնեցինք մեկ պետությանը յեմ
հինգ անգամ ավելի յեմ ստանում աշխարհի դիմաց:

Բայց և այնպես մեր կոտնտեսությունները
չպետք է պարծենան, կարելի յեր շատ ավելի բերք հա-
վաքել, ուրեմն և շատ ավելի յեկամուտ ստանալ: Ա-
հա Ձեզ այսպիսի մի փաստ. աշնանացան ցորենի մի-
քանի հողամասեր տվին հեկտարից 20 ցենտներ բերք,
իսկ փամանք ել 6, 3 և 2 ցենտներ: Ինչո՞ւ այդպիսի
մեծ տարբերություն: Առաջ կասեյին, թե աստված
տվեց, իսկ հիմա լավ գիտենք, թե ինչու: «Կովկաս»
կոտնտեսությունում, որինակի համար, աշնանա-
ցան ցորենը, փորը կոտնտեսությունը ցանել եր
հոկտեմբերի 16-ին, տվեց հեկտարին 19 ցենտներ,
իսկ այն, փոր ցանվել եր նոյեմբերի 15-ին, տվեց
միայն 3 ցենտներ: Ահա թե փորտեղ է հիմնական
պատճառը: Ուշ աշնանացանը մեր կողմերում բացար-
ձակ կորուստ է հացի համար:

Ի՞նչ կլինեք, յեթե մենք ամբողջ ցորենը ցանեյինք
մինչև հոկտեմբերի 16-ը և լավ մշակեյինք հողը:
Մենք հացով կցնեյինք բոլոր ամբարները: Այժմ կո-
տնտեսականներն ափսոսում են անցյալ տարի լո-
ղրային աշխատանք կատարած լինելու համար, բայց
անցածն անցած է: Դրա փոխարեն մենք ուրախու-
թյամբ կարող ենք Ձեզ հաղորդել, փոր այս տարի
մենք աշնանացանը վերջացրինք հոկտեմբերի 10-ին,

անցյալ տարվանից մեկ ու կես ամիս առաջ: Ցանք-
սի փորակը շատ բարձր է, և մենք ցանել ենք ար-
դեն փոշ թե 5 հազար, այլ 8 և կես հազար հեկտար:
Ցանքսն արդեն պատվել է կանաչով, աչքը հրճվում
է նրանց վրա նայելիս:

Մենք այս տարի կալսն ավարտեցինք ոգոստո-
սի 25-ին, իսկ անցյալ տարի կալսում և վերակալսում
եյինք մինչև ուշ ձմեռը: Այսպես, ամեն ինչում, ինչ
փոր վերցնես, զգացվում է տարբերությունը:

Վերցնենք թեկուզ կալսիչները: Այս ամռանն
ստիպված յեղանք կալսիչների մեքենավարներ փրնտ-
ռել և կալսիչները նորոգել: Ինչ աշխատանքն սկսելուց
առաջ, իսկ հիմա կալսը վերջացնելուն պես գործի
անցանք: Կալսիչներն հիմա արդեն պատրաստ են,
թեկուզ վաղն իսկ սկսիր կալսել: Այս տարի արդեն
մեզ մոտ ամեն ինչում բեկում կա գեպի լավը, իսկ
յեկող տարի ել ավելի առաջ կգնանք:

Կոտնտեսություններից գլխավոր ոգուտը հենց
այն է, ինչպես մենք նկատեցինք, փոր կոտնտեսու-
թյունում կարելի յե շատ արագորեն զարգացնել
տնտեսությունը և բարելավել մեր դրությունը: Դա
անհատական տնտեսություն չէ, փորտեղ ամբողջ
կյանքումդ ճանկոտ էսքո հողի կտորը և միշտ ել աղ-
քատ ես ապրում: Կոտնտեսությունում յուրաքան-
չյուր նոր ջանք ահագին ոգուտ է բերում, նոր ա-
ռաջադացում է տալիս: Կոտնտեսությունում
մի 2—3 տարում մենք կկարողանանք այնպիսի հա-
րստություն ծավալել, փորը փոշ փոք յերբեք չի յե-
րազել: Դրանից է, փոր աշխատանքն այնքան ուրա-
խալի յե կոտնտեսությունում, փոր փոշ միայն աժյմ
արդեն ավելի մեծ յեկամուտ է տալիս, քան մենակ

աշխատելը, այլև, փոր ամենից գլխավորն է, նա ամենամոտիկ ապագայում ահագին յեկամուտ է խոստանում մեզ և մեր ամբողջ պետութեան համար:

Դուք ասացիք, ընկ. Ստափն, փոր առաջիկա 2—3 տարում բոլոր կոլտնտեսականները նոր աստիճանի վրա կբարձրանան և ունևոր կդառնան: Ճիշտ է, արդեն ունևոր են դառնում, բայց դրա վրա մենք կանգ չենք առնի: Ավելի առաջ կգնանք: Վերջ չի լինի մեր աճմանը: Ավելի ու ավելի կենսուրախ և հարուստ կդառնա կյանքը: Այդ այժմ արդեն յերեվում է: Մեր հողն ամենարեզմավոր հողն է, բայց նրա տերերը վատ եյին: Հիմա միայն նա գտնւրվում է իսկական տիրոջ ձեռքին, հիմա միայն մեր հողն սկսում է ծնել ինչպես փոր հարկն է: Մենք բազաբին ավելի շատ հաց և մթերք կտանք, մենք քաղաքից կստանանք մեքենաներ և տեխնիկա, մենք մեր յերկիրը ծաղկազարդ պարտեզ կդարձնենք: Կենսուրախ կյանք կլինի աշխատավոր ժողովրդի համար:

ՄԵԿ-ՅԵՐԿՈՒ ՏԱՐՈՒՑ

ՄԵՐ ԳՅՈՒՎԵՐԸ ՃԱՆԱԶԵԼ ԶԻ ԼԻՆԻ

Թե ինչ կարող է անել կոլտնտեսությունը նույն իսկ իր սեփական ուժերով, այդ յերևում է այսպիսի մի վոչ-մեծ փաստից: Մեր գյուղի կողքով հոսում է մի փոքրիկ կեղտոտ գետակ՝ Գուրա: Նրանից վոչ մի ոգուտ չկա, իսկ փնսսը վիթխարի յե: Նրա ճահճուտ ափերին բազմանում են մալարիայի մոծակները և տենդ են սփռում գյուղերում: Հարյուր տարի գոյություն ունի մեր գյուղը, և այդ կեղտոտ գետակի հետ փոխինչ չեն կարողացել անել: Իսկ հիմա մեր քաղաքային պետը շատ հասարակ պլան է առաջարկում—

միջանի տեղով թումբ կապել և գետակային լճեր ստեղծել: Այն ժամանակ ճահճուտ ափերը կծածկվեն, կանհետանան մոծակները, նրանց հետ ել մալարիան: Իսկ լճերում ձուկ կբազմացնենք: Բայց այդ քիչ է: Ամբարտակների վրա կարելի յե փոքրիկ ելեկտրոկայաններ սարքել: Կլուսավորենք մեր բոլոր գյուղերը և գլուխ կբերենք ելեկտրական կալսը: Յեթե բոլոր աշխատանքները կատարենք կոլտնտեսություն ուժերով, ապա, ելեկտրոկայանների մեքենաներից բացի, շատ եժան կնստի, և այդ ամենն այնքան ել դժվար չի լինի անել: Յեվ կանենք: Միանամուռ ուժերով ամեն ինչ կարելի յե անել:

Մենք հիմա արդեն ելեկտրական լույս ունենք: Սովետական ստանիցայում վերջերս ելեկտրոկայան հիմնվեց: Նրանով է աշխատում կինոն, լուսավորված են փողոցները և 30 կոլտնտեսականի բնակարանները: Իսկ նոյեմբերի 7-ին, Հոկտեմբերյան հեղափոխության տարեդարձին, ելեկտրականությունը կանցկացվի ելի 100 բնակարանում, առաջին հերթին առաջավոր հարվածայինների բնակարաններում: Կանցնի մեկ-յերկու տարի, և մեր գյուղերը ճանաչել չի լինի:

Այդպիսիք են մեր հաջողությունները և մոտիկ ապագայի հնարավորությունները: Իհարկե, մենք լավ ենք հասկանում, փոր մեզ մոտ դժվարություններ դեռ կլինեն: Դուք հիշե՛ք եմ ասել, վոր լավ կյանքներ հեռու կլինեն: Բայց ամենադժվարն այն է, որ ամենայնիվ անցելով մի քանի օր, մենք անդժվարն եր' ճիշտ կազմակերպել աշխատանքը, կոլտնտեսություններում, խիստ աշխատանքային կարգապահություն, սահմանել և բոլորը կստիճանե՛ք ազնվորեն աշխատահմանել և բոլորը կստիճանե՛ք ազնվորեն աշխատահմանել:

տել: Այդ մեր կոլտնտեսութիւններում ձեռք ե
բերված արդեն: Մենք չենք ասում, թե այլևս լող-
րեր չեն լինի, թե արդեն բոլորն ել լիովին գիտակից
են դարձել: Հին սովորութիւնների քոսը մեկ անգամից
չի սրբվի: Պատահում ե փոր մաքրում ես, նորից
ե ծլում, և հարկավոր ե լինում նորից ու նորից
մաքրել, մինչև փոր վերջնականապես չբուժվես
ստրկական ունակութիւններից: Այնպես փոր դեռ
հարկավոր կլինի պայքարել լողրերի դեմ: Բայց մենք
ասում ենք, փոր մեր կոլտնտեսութիւններում ար-
դեն ներդրամութիւն չկա լողրերի նկատմամբ:
Մենք նրանց յերես չենք տալիս: Չես աշխատի-
չես ուտի, իսկ վատ կաշխատես—վատ կուտես և
ընդհանուր արհամարհանքին կարծանանաս:

Կոլսնեստրոյում հարգանք ու պատիվ ե վա-
յելում միայն նա, ով աս աշխատում ունի, այսինքն նա,
ով ազնվորեն ե աշխատում յեվ կոլսնեստրոյանն ազուս
ե բերում: Այժմ մինչև իսկ յերբ յերիտասարդն ամուս-
նանում ե, գրասենյակից տեղեկանում ե, թե հարս-
նացուն շատ աշխոր ունի՞ արդյոք, կամ փեսացուն
հարվածայի՞ն ե:

Կազմակերպված ազնիվ աշխատանք կոլտնտե-
սութիւնում,—ահա գլխավորը, փորին մենք հասել
ենք: Յեվ թեև մեզ մոտ դեռ շատ բան պակաս ե, դեռ
ճոխ չենք ապրում, բայց այդ ամենը ձեռք բերած
բան ե, այն ամենն, ինչ հարկավոր ե, մենք այժմ
ձեռք կբերենք:

Դեռ չի հանգստանում նաև դասակարգային թըշ-
նամին: Հարկավոր ե արթուն լինել: Դեռ ամեն կեղ-
տոտութիւն կարելի յե սպասել նրանից: Ինչքան ել
աշխատեցին, ինչպես ել շուտ յեկան կուլակները,

բայց նրանց ուզածի պես չեղավ: Դուրս չեկավ,
խփեցինք նրանց: Նրանք կոլտնտեսութիւնների դեմ
ազիտացիա ելին մղում և ամեն տեսակ զրպարաու-
թիւն ու բամբասանք տարածում: Չլսեցինք նրանց:
Մենք կոլտնտեսութիւններ ունեցանք: Նրանք ել
խցկվեցին կոլտնտեսութիւնները, ամեն կերպ վնա-
սեցին, անասուններին փոշնչացրին, տրակտորներն
ու մեքենաները փչացրին, բայց այդտեղ ել նրանց
մերկացրինք և դուրս փնդեցինք: Այս տարի գար-
նանն ու ամռանը նրանք փախում ելին, թե գուր
եք իբր աշխատում, միկնույնն ե՞ բան չեք ստանա,
շուն ու գելի բաժին կբաժնան: Այդտեղ ել նրանց ա-
սածի պես չեղավ: Դեպի հիմը վերադարձ չկա: Գետեր
հեռ չեն դառնա: Կուլակներ հին կյանք չեն տեսնի:

ԼՍԵՅԵՔ, ԸՆԿ. ՍՍՍԼԻՆ,

ՄԵՐ ՄԻՔԱՆԻ ԿԱՐԻՔՆԵՐՆ ՈՒ ՊԱՀԱՆՁՆԵՐԸ

Այնուամենայնիվ մենք գտնում ենք, փոր դեռ բա-
վարար ուշադրութիւն չի դարձվում կանանց: Այնու-
ամենայնիվ դեռ ամելի շատ տղամարդկանց են
դեկավար աշխատանքի առաջքաշում, իսկ կոլտնտե-
սուհուն նայում են այնպես, թե նա տակավին
հետամնաց ե: Մենք ունենք տասնմեկ կոլտնտեսու-
թիւն, և մինչև այժմ փոշ մի կոլտնտեսութեան
կին նախագահ չկա: Յեթե բոլոր նախագահներն ել
գործարար մարդիկ լինեյին, ելի չեյինք բողոքի-
տղամարդ թե կին՝ միկնույնն ե, միայն թե աշխա-
տանքը լավ գնա: Բայց մեզ մոտ թույլ նախագահ-
ներ ել կան: «Պորեղա» կոլտնտեսութիւնում, որի-
նակի համար, նախագահը բանի պետք չեր: Հանեցին
նրան, ուրիշի ընտրեցին, ելի գործի մարդ դուրս

չեկավ: Մենք գտնում ենք, վոր պետք եր կին առաջ-
քաշել: Շատ բերդադիր կանայք գործով ցույց են
տվել, վոր բերդադր տղամարդկանցից լավ են վա-
րում: Հենց նրանց ել պետք ե նախագահ դարձնել:

Մենք Ձեզ խնդրում ենք, ընկ. Սալիկ, ոգնել
կանանց առաջքաշմանը: Ասացեք մեր կառավարու-
թյանը և ընկ. Կալինինին, թող վորոշում ընդունեն,
վորովհետև դեռ շատ կոլտնտեսություններում ճրն-
շում են կանանց:

Իհարկե, մենք պետք ե շատ սովորենք, վորպեսզի
կարողանանք լավ կառավարել մեծ տնտեսությունը:
Յեվ մենք ուզում ենք այս ամբողջ ձմեռը նվիրել
սովորելուն: Կսովորենք ընդհանուր գրագիտություն,
և քաղաքագիտություն, և ագրոտեխնիկա: Ավելի
շատ գիրք, ավելի շատ տետրակ տվեք մեզ, վորով-
հետև ուսման ծարավը կանանց մեջ շատ մեծ ե:
Այ, որինակ, մեր ակտիվիստ Գուրվենչենկո Ֆեկլան.
շուտով նրա հիսուն տարին կլրանա, բայց նա ել հա-
ճույքով սկսել ե սովորել: «Առանց լավ գրագիտու-
թյան,—ասում ե նա,—չեմ կարողանա բերդադ գե-
կավարել»: Այդպես են ասում բոլորը, թե ջահել-
ները և թե պառավները: Հենց վոր մոտեցանք հա-
սարակական կյանքն ու տնտեսությունը կառավա-
րելու գործին, կրթությունը մեզ համար վոչ թե պեր-
ճանք դարձավ, այլ անհրաժեշտ պահանջ, ինչպես
շուրը ծարավի համար:

Դուք, ընկ. Սալիկ, լավ մտածեցիք քաղաքական-
ների մասին: Նրանք յեկան մեր ստանիցան՝ ել վոր-
տեղից ասես, ամեն ինչում ոգնում են մեզ և սո-
վորեցնում: Հարկավոր ե քաղաքից ավելի շատ գրա-
գետ մարդիկ գյուղ ուղարկել: Լավ կլիներ նաև կոլ-

տնտեսուհիներին եքսկուրսիա ուղարկել, վոր նրանք
ավելի շատ տեսնեն մեր գիզանտ գործարանները:

Հետո մենք ուզում ենք, ընկ. Սալիկ, Ձեր առաջ
դնել մեր միջանի կարիքներն ու պահանջները:
Առաջինը հետևյալն ե:

Մենք մեր ստանիցաներից դուրս արինք կուլակ-
ներին, վորոնք վնասում և քանդում եյին կոլտնտե-
սային շինարարությունը, և ի՞նչ ենք տեսնում:
Նրանցից միքանիսը ժամանակից շուտ ստանիցա-
ներն են վերադարձել և նորից սկսել իրենց կործա-
նիչ աշխատանքը: Անցյալ տարվա կուլակային սա-
բոտաժում մենք քիչ չնկատեցինք այդպիսի վերա-
դարձածներ: Մենք պահանջում ենք, վոր կուլակ-
ներին թույլ չտան գալու, մինչև վոր նրանք ուղ-
ղվեն և գիտակցեն, վոր դեպի հինը վերադարձ չկա:
Վորպեսզի նրանք չգան քանդելու մեր կոլտնտե-
սային շինարարությունը: Այդ մեր առաջին պահան-
ջն ե:

Յերկրորդ՝ առդյունաբերական ապրանքների վերա-
բերյալ: Կարիք չկա ասելու, վոր հիմա ապրանքը
շատացել ե: Մեր կոոպերատիվումն ել դարակները
լեցված են: Բայց դժբախտությունն այն ե, վոր ապ-
րանքները վոչ միշտ հարմար են: Ապրանք շատ ե,
իսկ յերբեմն ջոկելու բան չկա, մեր ճաշակով չի:
Իսկ ամենագլխավորը՝ վորակը վատ ե: Մեզ արդեն
չեն բավարարում մահուղը, ինչ-վոր չիթը կամ ինչ-
վոր կոշիկներ կամ, ասենք, կիսաշալեր. մենք ու-
զում ենք, վոր լավը լինի, բարձր վորակի: Չիթ ե, ու-
րեմն իսկական չիթ լինի, շալ ե՝ իսկական շալ: Կո-
շիկ՝ իսկական կոշիկ, վոր մարդու սիրտը հրճվի:

Մենք ինքներս այժմ շատ ենք գլուխ ջարդում

վորակի համար: Իհարկե, մենք դեռ պարտք ենք բանվորներին: Մենք պետք է ավելի շատ հաց, յուղ, միս և ամեն տեսակ այլ մթերքներ տանք: Մենք կավելացնենք և կկավացնենք կոլտնտեսային արտադրանքը, բայց թող գործարաններն ել բարձր փրակի ապրանք արտադրեն: Ցածր վորակից փոշ փոքի ոգուտ չկա: Չե՞ վոր մեր գործարանները կարող են լավ արակտորներ, հիանալի ավտոմոբիլներ շինել: Մեզ մոտ աշխատում են Ստալինգրադի գործարանի տրակտորները և Ստալինի անվան գործարանի ավտոմոբիլները, լավ են աշխատում, այնպես, վոր քեֆդ գա: Իսկ միթե մեր գործարանները մոռացել են լավ չիթ, ամուր կիսակոշիկներ կամ մաքուր, անխոտան բաժակներ պատրաստել:

Յե՛վ հատկապես սապոնի մասին: Չի բավականացնում, ընկ. Ստալին: Դյուղը ներկայումս շատ ավելի սապոն է գործածում, քան առաջ: Մենք ուզում ենք ապրել մաքուր, կուլտուրական կյանքով: Թող մեր գործարաններն ավելի շատ պատրաստեն լավ սապոն, մանավանդ լվացվելու անուշահոտ սապոն: Ամենից շատ լվացվելու սապոնն է պակասում:

Վերջապես, մեր յերրորդ պահանջը փոսի մասին է: Դեռ վատ է աշխատում փոստը մեզ մոտ, շատ դանդաղ տեմպով: Նրան պետք է ձիգ տալ համամիութենական մասշտաբով, փորպեսզի թերթերը և նամակները չուշանան: Մեր ստանիցան 35 կիլոմետր հեռու յե յերկաթուղուց. իսկ թերթերը մեզ հասնում են հինգերորդ, վեցերորդ ուրը: Այդ՝ լավ ճանապարհ լինելու դեպքում: Ինչի՞ նման է դա: Թերթերը չպետք է ուշանան: Մենք, կանայքս, շատ ենք հետաքրքրվում թերթերով, փորովհետև ուզում

ենք իմանալ փոշ միայն մեր կոլտնտեսությունների գործերի մասին, այլև այն մասին, ինչ կատարվում է ամբողջ յերկրում, ամբողջ աշխարհում:

Այ, մենք թերթում կարդացինք և ժողովներում լսեցինք, վոր Գերմանիայում այժմ իշխանության գլուխ կանգնած Ֆաշիստները ձգտում են աշխատավոր կնոջը վերադարձնել խոհանոց, դեպի ամաններն ու խանձարուրը, վորպեսզի նա այլևս փոշն չով չհետաքրքրվի: Այդ մեզ տարորինակ թվաց: Վոնց վոր կուլտուրական ազգ է, իսկ կնոջն ուզում են պահել խավարի և ստրկության մեջ: Մենք կարծում ենք, վոր այդ նրանց չի հաջողվի, ինչպես մեր կուլակներին: Ֆաշիստներին կվոջնչացնի աշխատավորությունը:

ԽՈՐՆ Ե ՀԵՐԿԵԼ ՄԵՐ ԿՅԱՆՔԸ
ՀԵՂԱՓՈԽՈՒԹՅԱՆ ԳՈՒԹԱՆԸ

Իսկ մենք այժմ, ընկ. Ստալին, պլան ենք գծում, թե ինչպես ավելի մեծ չափով կոլտնտեսուհուն ազատագրենք ծանր կենցաղից, ինչպես հեշտացնենք մեր ծանր կյանքը, վոր ել ավելի խորամուխ լինենք հասարակական գործի և արտադրության մեջ:

Մենք ունենք արդեն մանկամուրներ, ունենք նաև մանկահրապարակներ: Ամբողջ զարուհն ու ամառը մեր յերեխաները, կրծքի յերեխաներից մինչև 14 տարեկանները, պահվել և դաստիարակվել են մուրներում ու մանկահրապարակներում: Կրծքի յերեխաների համար մուրները կազմակերպվել են դաշտերում, վորտեղ աշխատում եյին մայրերը: Այժմ մտածում ենք, թե ինչպես ամրացնենք և լավացնենք այս գործը: Հարկավոր է մանկական հիմնարկները դարձնել որինակելի, վորպեսզի յերե-

խաների համար այնտեղ ավելի լավ լինի, քան տանը: Կոլտնտեսուկթյունները զրա համար փող չպետք է խնայեն: Ամեն ծախքը կհատուցվի, փորովհետև կանայք ազատ լինելով յերեխաներից, ավելի շատ և ավելի լավ կաշխատեն հանրային տնտեսության մեջ:

Այս տարի մենք, իհարկե, դեռ այնքան ուժ չունենք, փոր մանկական հիմնարկների համար նոր շենքեր կառուցենք, բայց հենց փոր հարստացանք, կկառուցենք և կկահավորենք այն ամենն, ինչ հարկավոր է: Կարծում ենք, փոր այդ հնարավոր կլինի յեկող տարի:

Մենք այժմ ուրիշ բան ել ենք պլանավորում— հասարակական լվացատներ: Այդ գործը դեռ բոլորովին նոր է գյուղում: Բայց նորությունը մեզ չի վախեցնում: Անպայման յուրաքանչյուր կոլտնտեսությունում, ավելի ճիշտ՝ յուրաքանչյուր բրիգադում պետք է հասարակական լվացքատներ կազմակերպել: Յե՛վ այդ ամենն ինչ դժվար չէ: Ասում են, կան այնպիսի լվացքի մեքենաներ, փորոնք իրենք են ելեկտրականությամբ սպիտակեղենը լվանում, մզում և չորացնում: Նու, մենք առայժմ առանց լվացքի մեքենաների ել յոլա կգնանք: Ապագայում, իհարկե, մեքենային ել կհասնենք, իսկ առայժմ պահանջվում է միայն յերկու փոշ-մեծ կաթսա, միքանի տաշտակ, արթուկներ,— և արդեն պատրաստ է կոլտնտեսային լվացքատունը: Մի՛թե դա դժվար է անել:

Մենք այժմ մեր մեջ մեծ ուժ ենք գգում: Մենք մեծակ չենք, մեզ հետ է բանվորությունը, մեր կողմն է կոմունիստական կուսակցությունը, մեր կողմն է պետությունը: Ամբողջ յերկիրը մերն է: Մի՞թե կա աշխատում այնպիսի գործ, փոր մենք, աշխատավորներս չկարողանանք անել:

Մոտենում է Հոկտեմբերյան մեծ հեղափոխության տարեդարձը: 16 տարի արդեն գոյություն ունի խորհրդային իշխանությունը: Շատ շուր է հոսել այդ տարիների ընթացքում: Խորն է հերկել մեր կյանքը հեղափոխության գութանը: Նրա վրա այլևս չի աճի կուլակային մոլախոտը: Մենք ամուր կանգնած ենք սոցիալիստական հողի վրա և համարձակ նայում ենք դեպի ապագան: Վաղվա որը պարզ է մեզ համար: Մենք ամբողջապես հավատում ենք Ձեզ և ամբողջ բուլշևիկյան կուսակցությանը: Հաստատուն ձեռքով մեզ առաջնորդեցեք լենինյան ուղիով: Այդ ուղին ստուգված է միլիոնավոր մարդկանց պրակտիկայով: Մենք կզանք Ձեր հետևից, առանց հետ նայելու:

Մենք, գյուղական կանայքս, փոր ճնշվածներից ամենաճնշվածն եյինք ցարական Ռուսաստանում, ասում ենք Ձեզ—դեպի հետ չկա վերադարձ: Յեթե դեռ կապիտալիստները մտածում են հարձակվել մեզ վրա, ապա թող լավ մտածեն այդ մասին: Մենք պատրաստ ենք հանդիպելու անկող հյուրերին: Մենք մեր ամուսիններին, փորդիներին յե՛վ յեղբայրներին կուղարկենք պաշտպանելու Խորհրդային յերկրի սահմանները, իսկ ճնշությունը մի կերպ յոլա կսանենք: Յեթե պահանջվի, ինքներս գենք կվերցնենք մեր ձեռքը յե՛վ պաշտպանենք մեր յերկիրը, փորեղ կառուցվում է սոկալապաշտպանենք մեր յերկիրը, փորեղ կառուցվում է սոցիալիզմը, աշխատավոր ժողովրդի յերջանիկ, կենսաւրախ կյանքը:

Ընդունեցեք, ընկ. Սեպին, մեր ջերմ փողջունը: Ձեզ ցանկանում ենք լավ առողջություն և յերկար տարիներ: Մեր փողջունը հաղորդեցեք ընկ. Կագատարիներ: Մեր փողջունը հաղորդեցեք ընկ. Կագատարիներ, փոր ամուսնը յեղավ մեր ստանիցայում, ինչ-

20
պես և բարեկեցե՞ր Նաղեժդա Կոնստանտինովնա
Կրուպսկայային:

«Սովետսկի պախար», «Կավկազ», «Զարյա», «Բուլբուլիկ»,
«Շիրոկիյ պուս», «Պրեդա», «Ստեփանովսկի», «Զուլեյի», «Նովիյ
պուս», Կալինինի անվան կոլսնեստությունների և «Պրոլետար-
սկայա» կոմունայի կոլսնեստությունների համաձայնագրությամբ՝

ՄՏՈՒԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ԳԻՆԸ 15 ԿՈՊ.

11
26686

ПИСЬМО ТОВ. СТАЛИНУ
от колхозниц района деятельности Советской
МТС, Георгиевского района, на Северном Кав-
казе.

Партиздат, Эривань, 1933 г.